

Podobné typy *neučebnicových textů* lze pravidelně využívat v rámci výuky většiny předmětů. Čtení v naučných předmětech klade jisté nároky na učitele, ale právě autentické texty poskytují příležitosti k práci s různými informačními zdroji, k osvojení pečlivého čtení, ke kritickému myšlení, k přemýšlení o tématu a k rozvoji mnoha důležitých čtenářských postupů a návyků, které jsou nezbytné pro celoživotní studijní dovednosti. Práce s texty s využitím vhodných metod aktivizuje žáky a zvyšuje jejich zaujetí pro obor. Navíc se učí samostatně objevovat nové poznatky, klást otázky, ověřovat informace a formulovat vlastní názory a argumenty.¹²

1.2.1.1 Migrace ptáků

Následující úloha byla uvolněna z šetření PISA v roce 2015. Základem úlohy je problematika migrace ptáků. První část úlohy poskytuje základní informace o jevu a poté je žák dotazován na evoluční výhody stěhování. Práce dobrovolných amatérských ornitologů posloužila otázce zabývající se přesností metodiky sčítání ptáků při tahu. Ve třetí otázce se sleduje žákova schopnost rozpoznat a získat informace ze schématu, které znázorňuje migraci kulíků.

Elektronickou verzi této a dalších uvolněných úloh je možné prostudovat na internetových stránkách OECD¹³ v mnoha jazycích. Jejich české verze jsou přístupné prostřednictvím QR kódů doprovázejících popis úloh, které byly zadávány elektronicky. Úlohy lze prohlížet po jednotlivých otázkách a vybírat nebo zapisovat odpovědi přesně tak, jak s nimi žák při testování pracuje. Aplikace ovšem nevyhodnocuje správnost zvolených odpovědí.

OBRÁZEK 1.1 | Náhled stránky OECD s uvolněnými úlohami

The screenshot shows the PISA website interface. At the top, there is a navigation bar with the PISA logo and the text 'Programme for International Student Assessment' and the OECD logo. Below the navigation bar, there is a horizontal menu with the following items: Home, About, PISA Test (highlighted), Data, Publications, Webinars, Join PISA, and FAQ. The main content area is titled 'PISA Test' and features a section 'Try PISA 2018 Test Questions'. Under this section, there is a sub-section 'Interactive Reading Test Questions*' with a list of questions: 'Chicken Forum', 'Rapa Nui', 'Cow's Milk', 'Galapagos Islands', and 'Reading Fluency'. Each item has a link to view the questions in English or French. Below the list, there is a link to 'View the all the language versions of the PISA 2018 Reading Test Questions'. A note states: '*Compatible with Firefox v35 or later, Chrome v40 or later, MS Internet Explorer v11 or later, MS Edge v12 or later'. At the bottom of the section, there is a link to 'Download the full set of these questions in PDF format: English only'. To the right of the text, there is a screenshot of the 'PISA 2018 Rapa Nui test question' interface, which shows a text passage and a table of data.

¹² Podrobnější informace ke čtenářské gramotnosti v přírodních vědách viz kapitola 4.

¹³ Viz <http://www.oecd.org/pisa/test/>.